

Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

► **B**

RÅDETS DIREKTIV 94/33/EF
af 22. juni 1994
om beskyttelse af unge på arbejdspladsen
(EFT L 216 af 20.8.1994, s. 12)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
► <u>M1</u>	Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2007/30/EF af 20. juni 2007	L 165	21	27.6.2007

RÅDETS DIREKTIV 94/33/EF
af 22. juni 1994
om beskyttelse af unge på arbejdspladsen

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

i henhold til fremgangsmåde i traktatens artikel 189 C ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til traktatens artikel 118 A skal Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et bedre beskyttelsesniveau for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til nævnte artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkeds-mæssige og sociale rettigheder, der blev vedtaget af stats- og regeringscheferne for elleve medlemsstater på Det Europæiske Råds samling den 9. december 1989 i Strasbourg, hedder det bl. a.:

»20. Med forbehold af gunstigere regler for unge, bl. a. sådanne, der gennem uddannelse sikrer de pågældende adgang til arbejdsmarkedet, og med forbehold af undtagelser for visse former for lettere arbejde, må minimumsalderen for adgangen til at udføre erhvervsarbejde ikke være lavere end den alder, hvor skolepligten ophører, og under ingen omstændigheder lavere end 15 år;

22. Der skal træffes de nødvendige foranstaltninger med henblik på at udforme de for unge arbejdstagere gældende arbejdsretlige regler således, at de stemmer overens med de unges behov for personlig udvikling, erhvervsuddannelse og adgang til beskæftigelse.

Især skal arbejdstiden for arbejdstagere under 18 år begrænses — idet denne begrænsning ikke må kunne omgås gennem overarbejde — og natarbejde forbydes, bortset fra visse former for beskæftigelse, der fastsættes i de nationale retsfor skrifter.«

der bør tages hensyn til Den Internationale Arbejdsorganisations principper om beskyttelse af unge under arbejdet, herunder om mindstealderen for adgang til beskæftigelse;

Europa-Parlamentet opregner i sin beslutning om børnearbejde ⁽⁴⁾ aspekterne i forbindelse med unges arbejde, og understreger bl. a. virkningerne på deres sundhed, sikkerhed og fysiske og intellektuelle udvikling, samtidig med at der peges på nødvendigheden af, at der vedtages

⁽¹⁾ EFT nr. C 84 af 4. 4. 1992, s. 7.

⁽²⁾ EFT nr. C 313 af 30. 11. 1992, s. 70.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 17. december 1992 (EFT nr. C 21 af 25. 1. 1993, s. 167). Rådets fælles holdning af 23. november 1993 (endnu ikke offentliggjort i Tidende). Europa-Parlamentets afgørelse af 9. marts 1994 (EFT nr. C 91 af 28. 3. 1994, s. 89).

⁽⁴⁾ EFT nr. C 190 af 20. 7. 1987, s. 44.

▼B

et direktiv om harmonisering af de forskellige medlemsstaters lovgivning på dette område;

ifølge artikel 15 i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet ⁽¹⁾ skal særligt følsomme risikogrupper beskyttes mod farer, som for dem er særligt alvorlige;

børn og unge skal betragtes som særlige risikogrupper, og der skal træffes foranstaltninger med hensyn til deres sikkerhed og sundhed;

børns sårbarhed kræver, at medlemsstaterne indfører forbud mod, at de arbejder, og sørger for, at mindstealderen for adgang til beskæftigelse eller arbejde ikke er lavere end den alder, hvor den obligatoriske fuldtidsundervisning i henhold til national lovgivning ophører og under ingen omstændigheder lavere end 15 år; undtagelser fra forbuddet mod børns arbejde må kun kunne tillades i særlige tilfælde og på de betingelser, der er fastsat i dette direktiv; undtagelserne må under ingen omstændigheder gå ud over børnenes skolegang eller deres udbytte af den modtagne undervisning;

de særlige omstændigheder, der gør sig gældende ved overgangen fra barndom til voksenliv nødvendiggør, at de 15-17-åriges arbejde nøje reguleres og beskyttes;

enhver arbejdsgiver bør sikre de unge arbejdsvilkår, som er tilpasset deres alder;

arbejdsgiverne bør iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at beskytte de unges sikkerhed og sundhed på grundlag af en vurdering af de risici, som arbejdet frembyder for dem;

medlemsstaterne bør beskytte de unge mod de særlige risici, der skyldes deres manglende erfaring, manglende bevidsthed om eksisterende eller potentielle risici eller det forhold, at de endnu ikke er fuldt udviklede;

medlemsstaterne bør således forbyde, at unge beskæftiges med det arbejde, der er omhandlet i dette direktiv;

indførelsen af minimumsforskrifter for tilrettelæggelse af arbejdstiden vil forbedre de unges arbejdsvilkår;

de unges maksimale arbejdstid skal nøje begrænses, og der skal indføres forbud mod, at unge udfører natarbejde, bortset fra visse former for beskæftigelse, der fastsættes i de nationale retsforskrifter;

medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger til sikring af, at arbejdstiden for 15-17-årige, som går i skole, ikke skader deres evne til at drage nytte af undervisningen;

den tid, som de unge, der arbejder i en virksomhed som led i en ordning med teoretisk og/eller praktisk vekseluddannelse eller med praktik, bruger på undervisning, skal regnes med til arbejdstiden;

for at sikre de unges sikkerhed og sundhed bør de have minimumshvileperioder — dagligt, ugentligt og årligt — og passende pauser;

hvad angår den ugentlige hviletid bør der tages behørigt hensyn til de forskellige kulturelle, etniske, religiøse og andre faktorer i medlemsstaterne; hver enkelt medlemsstat træffer endelig afgørelse om, hvorvidt og i hvilket omfang søndagen skal medregnes i den ugentlige hviletid;

relevant arbejds erfaring kan bidrage til at opfylde et mål om at forbedre de unge til arbejds- og voksenlivet, hvis der drages omsorg for, at det ikke er til skade for deres sikkerhed, sundhed og udvikling;

selv om de muligheder for fravigelser og begrænsninger, der fastsættes i nærværende direktiv, synes nødvendige i forbindelse med visse aktiviteter og særlige situationer, bør de ikke anvendes på en sådan måde, at

⁽¹⁾ EFT nr. L 183 af 29. 6. 1989, s. 1.

▼B

de strider mod principperne i det system, der er indført til beskyttelse af unge;

dette direktiv udgør en konkret del af gennemførelsen af den sociale dimension inden for det indre marked;

den konkrete gennemførelse af det beskyttelsessystem, der er omhandlet i dette direktiv, kræver, at medlemsstaterne anvender en række foranstaltninger, der skal være effektive og rimelige;

iværksættelsen af en række af dette direktivs bestemmelser frembyder særlige vanskeligheder for en medlemsstat for så vidt angår dens system for beskyttelse af unge på arbejdspladsen; denne medlemsstat bør derfor gives en passende periode, i hvilken den kan undlade at gennemføre de pågældende bestemmelser —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

Artikel 1

Formål

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at forbyde børns arbejde.

De sørger på de i dette direktiv fastsatte betingelser for, at mindstealderen for adgang til beskæftigelse eller arbejde ikke er lavere end den alder, hvor den obligatoriske fuldtidsundervisning ophører, og under ingen omstændigheder lavere end 15 år.

2. Medlemsstaterne sørger for, at de 15-17-åriges arbejde reguleres nøje og beskyttes på de betingelser, der er fastsat i dette direktiv.

3. Medlemsstaterne sørger generelt for, at alle arbejdsgivere sikrer de unge arbejdsbetingelser, som er tilpasset deres alder.

Medlemsstaterne sørger for at beskytte de unge mod økonomisk udnyttelse og mod ethvert arbejde, der kan skade deres sikkerhed, sundhed eller fysiske, psykiske, moralske eller sociale udvikling eller gribe forstyrrende ind i deres uddannelse.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv gælder for enhver person under 18 år, hvis arbejdskontrakt eller ansættelsesforhold er defineret i den gældende lovgivning i en medlemsstat og/eller omfattet af en gældende lovgivning i en medlemsstat.

2. Medlemsstaterne kan ved lov eller administrative bestemmelser fastsætte, at dette direktiv ikke finder anvendelse på lejlighedsvist eller kortvarigt arbejde inden for de grænser og på de betingelser, de fastsætter ved lov eller administrative bestemmelser, for så vidt angår:

- a) arbejde, der udføres i en privat husholdning, eller
- b) arbejde, der hverken anses for skadeligt eller farligt for unge, i familievirksomheden.

Artikel 3

Definitioner

I dette direktiv forstås ved

▼B

- a) ung: enhver person under 18 år som nævnt i artikel 2, stk. 1
- b) barn: enhver ung under 15 år eller enhver ung, som stadig følger en obligatorisk fuldtidsundervisning, der er påbudt ved national lov
- c) 15-17-årig: enhver ung, der er fyldt 15 år, men endnu ikke 18 år, og som ikke længere følger en obligatorisk fuldtidsundervisning, der er påbudt ved national lov
- d) lettere arbejde: ethvert arbejde, der på grund af de involverede opgavers art eller de særlige forhold, under hvilke de skal udføres:
 - i) ikke vil kunne skade børns sikkerhed, sundhed eller udvikling, og
 - ii) ikke er af en sådan art, at det kan gå ud over deres skolegang, deres deltagelse i erhvervsorienterings- eller erhvervsuddannelsesprogrammer, der er godkendt af den kompetente myndighed, eller deres mulighed for at få udbytte af den modtagne undervisning
- e) arbejdstid: ethvert tidsrum, i hvilket den unge er på arbejde og står til rådighed for arbejdsgiveren under udførelsen af sin beskæftigelse eller sine opgaver i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis
- f) hviletid: ethvert tidsrum, der ikke er arbejdstid.

*Artikel 4***Forbud mod børnearbejde**

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at forbyde, at børn udfører arbejde.
2. Under hensyn til målsætningerne i artikel 1 kan medlemsstaterne ved lov eller administrative bestemmelser fastsætte, at forbud mod børns arbejde ikke finder anvendelse på:
 - a) børn, der udøver de aktiviteter, der er nævnt i artikel 5
 - b) børn, der er fyldt 14 år og som arbejder i en virksomhed som led i en ordning med vekseluddannelse eller praktik, hvis dette arbejde udføres i overensstemmelse med de betingelser, den kompetente myndighed har fastsat
 - c) børn, der er fyldt 14 år, og som udfører andet lettere arbejde end det, der er omhandlet i artikel 5; andet lettere arbejde end det, der er omhandlet i artikel 5, kan dog udføres af børn på 13 år i et begrænset antal timer om ugen og i bestemte arbejds kategorier, som bestemt i national lovgivning.
3. Medlemsstater, der benytter muligheden i stk. 2, litra c), fastsætter arbejdsbetingelserne for det pågældende lettere arbejde under iagttagelse af bestemmelser i dette direktiv.

*Artikel 5***Kulturelle og lignende aktiviteter**

1. Børn må kun antages til at optræde i aktiviteter af kulturel eller kunstneriske art, sportsarrangementer eller reklameforanstaltninger, hvis der forud indhentes en tilladelse hertil, som udstedes af den kompetente myndighed i de enkelte tilfælde.
2. Medlemsstaterne fastsætter ved lov eller administrative bestemmelser betingelserne for børns arbejde i de i stk. 1 nævnte tilfælde og betingelserne for denne forhåndstilladelse, for så vidt aktiviteterne:
 - i) ikke vil kunne skade børnenes sikkerhed, sundhed eller udvikling, og
 - ii) ikke er af en sådan art, at det kan gå ud over deres skolegang, deres deltagelse i erhvervsorienterings- eller erhvervsuddannelsespro-

▼B

grammer, der er godkendt af den kompetente myndighed, eller deres mulighed for at få udbytte af den modtagne undervisning.

3. Som undtagelse fra fremgangsmåden i stk. 1, kan medlemsstaterne ved lov eller administrative bestemmelser og på betingelser, de fastsætter, give tilladelse til, at børn, der er fyldt 13 år, kan beskæftiges med at optræde i aktiviteter af kulturel eller kunstnerisk art, sportsarrangementer eller reklameforanstaltninger.

4. Medlemsstater med en særlig godkendelsesordning for modelbureauer, for så vidt angår børns aktiviteter, kan bevare denne ordning.

AFSNIT II

*Artikel 6***Arbejdsgiverens almindelige forpligtelser**

1. Med forbehold af artikel 4, stk. 1, træffer arbejdsgiveren de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af de unges sikkerhed og sundhed og tager navnlig hensyn til de særlige risici, der er nævnt i artikel 7, stk. 1.

2. Arbejdsgiveren iværksætter foranstaltningerne i stk. 1 på grundlag af en vurdering af de risici, som arbejdet frembyder for de unge.

Vurderingen skal foretages, inden de unge tiltræder arbejdet, og hver gang der sker en væsentlig ændring af arbejdsvilkårene; den skal især vedrøre:

- a) arbejdsstedets og arbejdspladsens udstyr og indretning
- b) arten, graden og varigheden af udsættelsen for fysiske, biologiske og kemiske agenser
- c) indretningen, valget og anvendelsen af arbejdsudstyr, herunder især agenser, maskiner, apparater og anlæg, samt håndteringen heraf
- d) tilrettelæggelsen af arbejdsprocesserne og arbejdsgangen og samspillet mellem disse (organiseringen af arbejdet)
- e) de unges niveau med hensyn til oplæring og instruktion.

Hvis denne vurdering viser, at der er risiko for de unges sikkerhed, fysiske eller psykiske sundhed eller udvikling, sikres det, at der med regelmæssige mellemrum foretages en gratis, relevant undersøgelse og kontrol af de unges helbred, jf. dog direktiv 89/391/EØF.

Den gratis helbredsundersøgelse og -kontrol kan gennemføres inden for rammerne af et nationalt sundhedssystem.

3. Arbejdsgiveren skal gøre de unge bekendt med eventuelle risici, samt med alle de foranstaltninger, der er truffet med hensyn til deres sikkerhed og sundhed.

Endvidere skal arbejdsgiveren gøre børnenes forældre eller værger bekendt med eventuelle risici samt med alle de foranstaltninger, der er truffet med hensyn til børnenes sikkerhed og sundhed.

4. Arbejdsgiveren skal inddrage de beskyttelses- og forebyggelsestjenester, der er omhandlet i artikel 7 i direktiv 89/391/EØF, i planlægningen, gennemførelsen og kontrollen af de sikkerheds- og sundhedsforhold, der gælder i forbindelse med unges arbejde.

*Artikel 7***Unge sårbarhed — Arbejdsforbud**

1. Medlemsstaterne sørger for, at unge beskyttes mod de særlige risici for deres sikkerhed, sundhed og udvikling, der skyldes de unges

▼B

manglende erfaring, manglende bevidsthed om eksisterende eller potentielle risici eller det forhold, at de endnu ikke er fuldt udviklede.

2. Med forbehold af artikel 4, stk. 1, forbyder medlems staterne, at unge beskæftiges med:

- a) arbejde, der objektivt set overstiger deres fysiske eller psykiske ydeevne
- b) arbejde, der medfører skadelig udsættelse for giftige stoffer, kræftfremkaldende stoffer, stoffer, som forårsager arvelige genetiske skader, stoffer, som forårsager fosterskader, eller stoffer, som på anden måde kan forårsage kroniske skader for mennesker
- c) arbejde, der medfører udsættelse for skadelig stråling
- d) arbejde, der indebærer en ulykkesrisiko, som unge må antages ikke at kunne erkende eller afværge på grund af manglende sans for sikkerhedsaspekterne eller manglende erfaring eller uddannelse, eller
- e) arbejde, der på grund af ekstrem kulde eller varme, eller på grund af støj eller rystelser bringer deres sundhed i fare.

Arbejde, der vil kunne indebære særlige risici for unge som anført i stk. 1, er blandt andet:

- arbejde, der indebærer skadelig udsættelse for de fysiske, biologiske og kemiske agenser, der er omhandlet i punkt I i bilaget, og
- de processer og det arbejde, der er nævnt i punkt II i bilaget.

3. For de 15-17-årige kan medlemsstaterne ved lov eller administrative bestemmelser tillade undtagelser fra stk. 2, når de er nødvendige for de 15-17-åriges erhvervsuddannelse, og på betingelse af, at deres sikkerhed og sundhed beskyttes, fordi arbejdet udføres under tilsyn af en kompetent person som omhandlet i artikel 7 i direktiv 89/391/EØF, og med forbehold af, at den beskyttelse, nævnte direktiv giver, er sikret.

AFSNIT III

*Artikel 8***Arbejdstid**

1. Medlemsstater, der benytter muligheden i artikel 4, stk. 2, litra b) eller c), træffer de nødvendige foranstaltninger for at begrænse børns arbejdstid til:

- a) otte timer om dagen og 40 timer om ugen for børn, der arbejder i en virksomhed som led i en ordning med vekseluddannelse eller praktik
- b) to timer pr. undervisningsdag og tolv timer om ugen for så vidt angår arbejde, der udføres i undervisningsperioden, men uden for undervisningstiden, hvis dette ikke er forbudt i henhold til national lovgivning eller i strid med nationalt praksis;

den daglige arbejdstid må dog under ingen omstændigheder overstige syv timer; denne grænse kan hæves til otte timer for børn, der er fyldt 15 år

- c) syv timer om dagen og 35 timer om ugen for så vidt angår arbejde, der udføres i en skolefri periode på mindst en uge; disse grænser kan hæves til otte timer om dagen og 40 timer om ugen for børn, der er fyldt 15 år
- d) syv timer om dagen og 35 timer om ugen for så vidt angår lettere arbejde, der udføres af børn, der ikke længere følger en obligatorisk fuldtidsundervisning, der er påbudt ved national lov.

▼B

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at begrænse 15-17-åriges arbejdstid til otte timer om dagen og 40 timer om ugen.

3. Den tid, som unge, der arbejder i en virksomhed som led i en ordning med teoretisk og/eller praktisk vekseluddannelse eller praktik, bruger på undervisning, regnes med til arbejdstiden.

4. Hvis en ung er ansat af flere arbejdsgivere, lægges alle de præsterede arbejdsdage og arbejdstimer sammen.

5. Medlemsstaterne kan ved lov eller administrative bestemmelser tillade undtagelser fra stk. 1, litra a), og stk. 2 i særlige tilfælde, eller hvis dette af objektive grunde er berettiget.

Medlemsstaterne fastsætter ved lov eller administrative bestemmelser betingelserne, begrænsningerne og reglerne for iværksættelsen af sådanne undtagelser.

*Artikel 9***Natarbejde**

1. a) Medlemsstater, der benytter muligheden i artikel 4, stk. 2, litra b) eller c), træffer de nødvendige foranstaltninger for at forbyde børns arbejde mellem kl. 20 og kl. 6.

b) Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at forbyde 15-17-åriges arbejde mellem kl. 22 og kl. 6 eller mellem kl. 23 og kl. 7.

2. a) Medlemsstaterne kan ved lov eller administrative bestemmelser for særlige aktivitetssektorer tillade, at 15-17-årig arbejder i den i stk. 1, litra b), nævnte periode, i hvilken natarbejde er forbudt.

I så tilfælde træffer medlemsstaterne passende foranstaltninger med henblik på, at den 15-17-årige er under opsyn af en voksen i tilfælde, hvor et sådant opsyn er nødvendigt for at beskytte den 15-17-årige.

b) Hvis litra a) anvendes, er arbejde mellem kl. 24 og kl. 4 dog forbudt.

Medlemsstaterne kan dog i nedenstående tilfælde ved lov eller administrative bestemmelser tillade 15-17-åriges arbejde i den periode, i hvilken natarbejde er forbudt, hvis dette af objektive grunde er berettiget, og såfremt der gives dem en passende kompenserende hvileperiode, og formålene i artikel 1 ikke anfægtes:

— arbejde, der udføres inden for søfart eller fiskeri

— arbejde, der udføres i de væbnede styrker eller ved politiet

— arbejde, der udføres på hospitaler eller lignende institutioner

— deltagelse i aktiviteter af kulturel eller kunstnerisk art, sportsarrangementer eller reklameforanstaltninger.

3. 15-17-årige skal, inden de begynder at udføre natarbejde og derefter med jævne mellemrum, have tilbudt en gratis helbredsundersøgelse og bedømmelse af deres arbejdsevne, medmindre de kun undtagesvis arbejder i den periode, i hvilken natarbejde er forbudt.

*Artikel 10***Hviletid**

1. a) De medlemsstater, der benytter muligheden i artikel 4, stk. 2, litra b) eller c), træffer de nødvendige foranstaltninger for at

▼B

sikre, at børn for hver periode på 24 timer har en sammenhængende hvileperiode på mindst 14 timer.

- b) Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at 15-17-årige for hver periode på 24 timer har en sammenhængende hvileperiode på mindst tolv timer.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på for hver syvdagesperiode at sikre, at

— børn, over for hvilke de benytter muligheden i artikel 4, stk. 2, litra b) eller c), og

— 15-17-årige

har en hvileperiode på mindst to dage, om muligt i sammenhæng.

Hvis det af tekniske eller organisatoriske grunde er berettiget, kan den mindste hvileperiode nedsættes, men den må under ingen omstændigheder være på under 36 timer i sammenhæng.

Den mindste hvileperiode i første og andet afsnit omfatter i princippet søndagen.

3. Medlemsstaterne kan ved lov eller administrative bestemmelser tillade, at den i stk. 1 og 2 omhandlede mindste hvileperiode afbrydes i forbindelse med aktiviteter, der er kendetegnet ved flere kortere arbejdsperioder eller af kort varighed i løbet af dagen.

4. For de 15-17-årige kan medlemsstaterne ved lov eller administrative bestemmelser tillade undtagelser fra stk. 1, litra b), og stk. 2 i nedenstående tilfælde, hvis dette af objektive grunde er berettiget, såfremt der gives de 15-17-årige en passende kompenserende hvileperiode, og formålene i artikel 1 ikke anfægtes:

- a) arbejde, der udføres inden søfart eller fiskeri
- b) arbejde, der udføres i de væbnede styrker eller ved politiet
- c) arbejde, der udføres på hospitaler eller lignende institutioner
- d) arbejde, der udføres inden for landbruget
- e) arbejde, der udføres i turistsektoren eller i hotel- og restaurationssektoren
- f) aktiviteter, der er kendetegnet ved flere kortere arbejdsperioder i løbet af dagen.

Artikel 11

Årlig hvileperiode

Medlemsstater, der benytter muligheden i artikel 4, stk. 2, litra b) eller c), sørger for, at børn, som følger en obligatorisk fuldtidsundervisning, der er påbudt ved national lov, så vidt muligt har en helt arbejdsfri periode i løbet af skoleferien.

Artikel 12

Pauser

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at unge har en pause på mindst 30 minutter, om muligt sammenhængende, hvis den daglige arbejdstid overstiger 4 1/2 time.

▼B*Artikel 13***15-17-åriges arbejde i tilfælde af force majeure**

Medlemsstaterne kan ved lov eller administrative bestemmelser tillade undtagelser fra artikel 8, stk. 2, artikel 9, stk. 1, litra b), artikel 10, stk. 1, litra b), og for så vidt angår 15-17-årige, artikel 12, hvis der er tale om arbejde under de forhold, der er omhandlet i artikel 5, stk. 4, i direktiv 89/391/EØF, såfremt dette arbejde er midlertidigt, skal udføres omgående, der ikke er voksne arbejdstagere til rådighed, og der gives de pågældende 15-17-årige tilsvarende kompenserende hvileperioder inden for tre uger.

AFSNIT IV

*Artikel 14***Foranstaltninger**

Medlemsstaterne fastsætter, hvilke foranstaltninger der skal finde anvendelse i tilfælde af overtrædelse af de bestemmelser, der vedtages for at iværksætte dette direktiv; foranstaltningerne skal være effektive og stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen.

*Artikel 15***Tilpasning af bilaget**

Den tekniske tilpasning af bilaget som følge af den tekniske udvikling, udviklingen inden for internationale bestemmelser og specifikationer samt indvundne erfaringer på det område, som direktivet dækker, foretages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

*Artikel 16***Opretholdelse af beskyttelsesniveauet**

Uanset medlemsstaternes ret til at tilpasse de forskellige bestemmelser på området for beskyttelse af unge efter udviklingen, for så vidt dette direktivs minimumskrav overholdes, udgør gennemførelsen af direktivet ikke en gyldig begrundelse for at sænke det generelle niveau for beskyttelse af unge.

*Artikel 17***Afsluttende bestemmelser**

1. a) Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 22. juni 1996 eller sikrer senest på denne dato, at arbejdsmarkedets parter indfører de nødvendige bestemmelser ved overenskomster, idet medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for til enhver tid at kunne garantere de resultater, som dette direktiv foreskriver.
- b) Det Forenede Kongerige kan dog i en periode på fire år fra den i litra a) fastsatte dato undlade at gennemføre artikel 8, stk. 1, litra b), første afsnit, for så vidt angår den ugentlige maksimale arbejdstid, samt artikel 8, stk. 2, og artikel 9, stk. 1, litra b), og stk. 2.

Kommissionen forelægger en rapport om virkningerne af denne bestemmelse.

▼B

Rådet, der træffer afgørelse på de i traktaten fastsatte betingelser, beslutter, om ovennævnte periode skal forlænges.

c) Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen herom.

2. Når medlemsstaterne vedtager de i stk. 1 omhandlede love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de allerede har udstedt, eller som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

▼M1*Artikel 17a***Gennemførelsesrapport**

Medlemsstaterne indsender hvert femte år en rapport til Kommissionen om den praktiske gennemførelse af dette direktiv i form af et særligt kapitel i den fælles rapport, der er omhandlet i artikel 17a, stk. 1, 2 og 3, i direktiv 89/391/EØF, og som danner grundlag for den evaluering, der skal foretages af Kommissionen i henhold til samme direktivs artikel 17a, stk. 4.

▼B*Artikel 18*

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

BILAG

Ikke-udtømmende liste over agenser, processer og arbejde

(Artikel 7, stk. 2, andet afsnit)

I. Agenser

1. *Fysiske agenser:*

- a) ioniserende stråling
- b) arbejde under højt lufttryk, f. eks. i trykkamre, dykkerarbejde.

2. *Biologiske agenser:*

- a) biologiske agenser i gruppe 3 og 4, som omhandlet i litra d) i artikel 2 i Rådets direktiv 90/679/EØF af 26. november 1990 om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) ⁽¹⁾.

3. *Kemiske agenser:*

- a) stoffer og præparater, der i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF af 27. juni 1967 om tilnærmelse af lovgivning om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer ⁽²⁾ og Rådets direktiv 88/379/EØF af 7. juni 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater ⁽³⁾ er klassificeret som giftige (T), meget giftige (Tx), ætsende (C) eller eksplosive (E)
- b) stoffer og præparater, der i henhold til direktiv 67/548/EØF og direktiv 88/379/EØF er klassificeret som sundhedsskadelige (Xn), og som er tildelt en eller flere af følgende risikoangivelser:
 - fare for varig skade på helbred (R39)
 - mulighed for varig skade på helbred {R40}
 - kan give allergi ved indånding (R42)
 - kan give allergi ved kontakt med huden (R43)
 - kan fremkalde kræft (R45)
 - kan forårsage arvelige genetiske skader (R46)
 - alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning (R48)
 - kan svække fertiliteten (R60)
 - kan medføre fosterskader (R61)
- c) stoffer og præparater, der i henhold til direktiv 67/548/EØF og 88/379/EØF er klassificeret som lokalirriterende (Xi), og som er forsynet med en eller flere af følgende risikosætninger:
 - yderst brandfarlig (RI2)
 - kan give allergi ved indånding (R42)
 - kan give allergi ved kontakt med huden (R43)
- d) stoffer og præparater, der er omhandlet i artikel 2, litra c), i Rådets direktiv 90/394/EØF af 28. juni 1990 om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF ⁽⁴⁾)
- e) bly og blyforbindelser, for så vidt disse agenser kan optages i den menneskelige organisme
- f) asbest

⁽¹⁾ EFT nr. L 374 af 31. 12. 1990, s. 1.⁽²⁾ EFT nr. 196 af 16. 8. 1967, s. 1. Direktivet er senest ændret ved direktiv 93/679/EØF (EFT nr. L 268 af 29. 10. 1993, s. 71).⁽³⁾ EFT nr. L 187 af 16. 7. 1988, s. 14. Direktivet er senest ændret ved direktiv 93/18/EØF (EFT nr. L 104 af 29. 4. 1993, s. 46).⁽⁴⁾ EFT nr. L 196 af 26. 7. 1990, s. 1.

▼B**II. Processer og arbejde**

1. Processer og arbejde, der er anført i bilag I til direktiv 90/394/EØF.
2. Arbejde med fremstilling og håndtering af maskiner, fyrværkeriartikler samt diverse objekter, som indeholder sprængstoffer.
3. Arbejde med vilde eller giftige dyr.
4. Arbejde med industriel slagtning af dyr.
5. Arbejde, som indebærer håndtering af udstyr til produktion, opbevaring eller anvendelse af komprimerede, flydende eller opløste gasser.
6. Arbejde med tanke, bassiner, reservoirer, dunke eller flasker, der indeholder de kemiske agenser, der er omhandlet i punkt I.3.
7. Arbejde, som indebærer risiko for sammenstyrtning
8. Arbejde, som indebærer risiko for højspændingsstød.
9. Arbejde, hvor tempoet bestemmes af en maskine, og som indebærer akkordarbejde.